

Før de vældige vandmasser ind i turbinrør!

Taler

Ole Olsen Lian

Dato

2 september 1912

Sted

Stockholm

Omstendigheter

Den 8. skandinaviske arbeiderkongress

- 1 Det foreliggende emne er ikke bare overordentlig omfattende, men ogsaa av den allerstørste betydning for arbeiderklassens videre fremmarsch mot det nye samfund.
- 5 I et inledningsforedrag er det ikke muligt en gang tilnærmelsesvis at fremstille saken i den utstrækning som ønskelig kunde være. Jeg maa nøies med de store hovedlinjer og tar derfor straks det forbehold, at en række interessante enkeltheter helt maa sløifes.
- 10 Det er den faglige arbeiderbevægelses form og taktik, som her skal drøftes. Og det er derfor nødvendigt i korte træk at skissere den nordiske fagorganisations utvikling.

Den er - med enkelte avvikelser - nogenlunde ens. Det begyndte med at
- 15 socialismens idéer befrugtende strøk opover mot nord og vakte tillive de hendøende rester av laugstidens foreninger, vakte arbeiderne til samling under det nye feltrop: Arbeidere i alle lande, forener eder!

Først stiftedes foreninger i de fremmeligste haandverksfag, og disse fik snart -
- 20 bevist eller ubevist - den tredobbelte opgave: At føre kampen med arbeidsgiverne om bedre arbeidsvilkaar, at svække virkningerne av arbeidsledighet, sygdom, invaliditet etc. - ved fælleshjælp formidlet av foreningerne - og at paavirke samfundslivets utvikling i den riktige retning.
- 25 Stillet foran disse opgaver, som man vel neppe hadde noget klart begrep om, men dog anet omridset av, er det klart, at det blev opgavens vanskelighet og foreningernes svakhet, som blev den alt dominerende følelse hos medlemmerne.

Derfor søkte man straks efter styrkemidler. De kunde ikke faaes av samfundet
30 og staten. Det var arbeiderklassen selv man maatte henvende sig til. Spørsmålet
blev da, hvordan solidariteten kunde utvikles, utvides, befæstes og understøttes,
slik at organisationen kunde bli en magt i samfundet og løse sine oppgaver.

Den enkleste form for solidaritet er den som opstaar paa verkstedet, naar
35 arbeiderne der slutter sig sammen mot arbeidsgiveren. Men man lærte snart, at
dette ikke var nok. Alle verksteders arbeidere i byen maatte staa sammen i en
forening. Det var en utvidelse av solidariteten, som forutsatte en viss kultur og
forstaaelse, nemlig den, at det enkelte verksteds interesser ikke maatte være det
avgjørende. Men heller ikke dette var nok. Den første utvidelse førte en ny
40 utvidelse av solidariteten med sig, nemlig den, at alle fagets foreninger landet
over sluttet sammen i et forbund. Denne nye utvidelse krævede atter et stykke
mere kultur og forstaaelse. Nu blev ikke lenger den enkelte forenings interesser
avgjørende. Hensynet til forbundet som helhet traadte i forgrunden.

Jevnsides med denne utvidelse av solidariteten gik en anden, idet forbundene
45 ikke utviklet sig jevnt og saaledes ikke kunde fylde kravene. I mange byer fandtes
det slet ikke foreninger, mens der i andre - særlig de største - var en adskillig
utviklet fagorganisation. Fagforeningerne i disse siste byer sluttet sig sammen
til saakaldte «samvirkende fagforeninger», der spillede en rolle ogsaa paa
50 lønskampens omraade indtil forbundsformen blev mere almindelig og utviklet.

I denne tid var det, at den skandinaviske arbeiderkongres opfordret til en ny
utvidelse av solidariteten - nemlig en landsorganisation, bygget paa
landsomfattende fag- og industriforbund. Ved at forbundsformen var slaat
55 igjennem for alvor kunde nemlig de stedlige samvirkende fagforeninger ikke
lenger fylde sin oppgave. Solidariteten maatte faa sin naturlige utvidelse bygget
paa den indtil da mest utvidede organisationsform: landsforbundene.

Saa søgte man da at danne landsorganisationer - eller samvirkende fagforbund.
60 Dette satte atter et nytt og sterkt krav til arbeidernes kultur og forstaaelse. Nu
blev ikke lenger forbundet det avgjørende. Nu var det hensynet til den samlede
organiserte arbeiderklasse i landet, som maatte gjælde.

Den siste utvidelse - den avsluttende, om man saa vil - er forbundet
65 landsorganisationerne imellem: det store verdensforbund av fagorganiserte, som
netop nu i disse tider er under utvikling.

Ved siden av denne utvikling av formerne er ogsaa foregaat en indre utvikling.

70 Man opdaget straks, at solidariteten maatte understøttes materielt under kampene for at ikke den fysiske utmattelse og nød skulde ødelægge samholdet.

Jo bredere basis dette understøttelsesystem blev lagt paa, jo mere effektivt blev det naturligvis. Og her blev da netop forbunds- og landsorganisationsformen av
75 den største betydning.

Den internationale solidaritet har hittil hat sit væsentlige materielle utslag gjennom forbundenes gjensidige forbindelser. Særlig er denne utviklet mellem de skandinaviske fagforbund. International støtte landsorganisationerne
80 imellem er i utvikling og vil forhaapentlig snart kunde gjennomføres i faste former. Derfor taler den siste beslutning paa den internationale faglige konferanse i Budapest.

Ogsaa paa andre omraader utviklet fagorganisationen sig.

85 Arbeidsledighetsproblemet var et av de viktigste spørsmål ved siden av lønskampen. Her gik man to veie. Paa den ene side krævet man samfundsforanstaltninger og paa den anden side oprettede fagorganisationen selv reise- og arbeidsledighetskasser samt arbeidsanvisning. Alt for at motvirke og regulere arbeidsledigheten samt minske dens farlige følger saavel for individet
90 som selve arbeiderklassen.

Alle disse bestræbelser stod i den nøieste forbindelse med selve lønskampen og supplerte denne. Og ogsaa paa dette omraade viste saavel forbundsformen som landsorganisationen sig som vel skikkede apparater - den siste som
95 statistiksamler og talerør overfor samfundet.

Øvrige understøttelser i sykdom, invaliditet, død osv. har alle sin betydning som midler til at styrke arbeiderklassens økonomiske uavhengighet og bevare et stabilt organisationsforhold. Det er væsentlig gjennom forbundene at disse
100 institutioner har utviklet sig.

Kravet om samfundsforanstaltninger paa dette omraade har ikke av den grund avtat - tvertimot, det har aldrig været sterkere end nu.

105 Som motsætning til fagorganisationen har ogsaa arbeidsgiverorganisationen

utviklet sig sterkt i de nordiske lande. Overfor den enkelte forening stod i de første dage som regel kun den enkelte arbeidsgiver. Da vi var rukket frem til forbundsformen hadde vi alt en række mesterforeninger i haandverksfagene. Og
110 nogenlunde samtidig med landsorganisationerne fik vi de egentlige arbeidsgiverforeninger, som paa sit vis kan sammenlignes med vore landsorganisationer. Gjennem arbeidsgiverforeningerne er vore motstandere gaat over til positivt at bekjempe arbeiderklassen uten at avvente vore angrep, som i tidligere dage. Vistnok har aanden altid været den samme, men
115 magtutfoldelsen er nu blit større. Naar de enkelte arbeidsgivere i gamle dage avskediget fagforeningsmedlemmer og stængte sin fabrik for disse farlige mennesker, var det i virkeligheten lockout reel nok. Den fik blot paa grund av manglende organisation et begrenset omfang.

120 Men med arbeidsgiverorganisationens sterke vekst er den positive kamp mot arbeiderklassen blit planmæssig og beregnende. Arbeidsgiverne sætter op sine programmer og principer for arbeidsforholdet. Og de utnytter organisationens magt paa en overordentlig hensynsløs maate. De enkelte arbeidsgivere tvinges til at være med i den mest brutale undertrykkelseskrig mot sine arbeidere paa
125 grund av arbeidsgiverforeningens principer og beslutninger. Som regel er det storkapitalens representanter, som faar ledelsen inden arbeidsgiverforeningerne, og disse blir derfor kulturfiendtlige institutioner, som søker med de krasseste magtmidler at hindre arbeiderklassens materielle fremskridt.

130 For at øge sin magt er netop arbeidsgiverforeningerne i de nordiske lande nu ivrig beskæftiget med at utbygge sin streikeforsikring. Og naar vi drøfter arbeiderklassens kampmidler her i dag, saa vil i denne samme maaned den norske arbeidsgiverforening samles i Drammen, for at vedta en obligatorisk streikeforsikring og et garantifond på 3 ½ million kroner for at kunde holde
135 lockouter og steiker gaaende længe nok til at utsulte den norske arbeiderklasse. De svenske arbeidsgiverforeninger er jo delvis gaat foran paa dette omraade. Den finske har sin streikeforsikring i orden og den danske arbeider med saken.

Arbeidsgiverforeningernes opgave er at stimulere den enkelte arbeidsgiver til
140 motstand mot arbeidernes krav, at faa tariffene præget efter arbeidsgivernes opfatning, ved lockouter eller erstatning under streiker at slaa arbeidernes angrep tilbage eller overfalde arbeiderne, utsulte dem og lamme deres organisationer. Samtidig øver de sin indflytelse i samfundslivet til fremme av arbeiderfiendtlige love og energisk motstand mot al moderne

arbeiderlovgivning.

En slik organisation, som samler al den kapitalmagt, som er nedlagt i de produktive bedrifter og med den indflydelse som den kan øve i finansverdenen og i den borgerlige stat forøvrig er naturligvis en frygtelig motstander for fagorganisationen. Og de siste tiders faglige kampe er da ogsaa i høi grad præget av arbeidsgiverorganisationernes hensynsløse færd. Av arbeidskamperne er det nu lockouterne som kræver de største ofre i alle tre lande - og den fagorganisation, hvis gjæster vi er i dag, har vel været haardest utsat i den retning.

155

Arbeidsgiverorganisationerne pleier et meget intimt skandinavisk samarbeide og er likeledes internasjonalt forbundne.

160 Vor taktik har under vor utvikling været avpasset efter forholdene og de krav vi vilde fremme.

I begyndelsen var jo kampen for organisationsretten det alt overveiende, og det var ikke saa meget positivt i retning av forbedringer i arbeidsforholdet, som blev oppnaaet.

165

Men ved utholdende agitation - blokade og streik hos vrangvillige arbeidsgivere -lykkedes det stort set ialfald at skape den fornødne respekt for organisationen, saa den blev anerkjendt som magt i arbeidsforholdet.

170

Saa begyndte da det positive arbeide. Arbeidstiden maatte reguleres - forkortes - og lønnen høines - mindsteløn fastsættes. Desuten en hel række mindre krav. Dette arbeide maatte føres i stadig forbitret kamp med arbeidsgiverne. Men ikke nok hermed. Ogsaa arbeiderne selv gjaldt det om at sætte bestemmelser for, saa de ikke av nød, profitbegjær, uforstand og svakhet overfor arbeidsgiveren motarbeidet sine egne interesser ved at tilby sin arbeidskraft paa daarligere vilkaar end de øvrige. Det store antal uorganiserte stod jo altid som en trusel paa dette omraade.

175

180 Derfor gjaldt det at faa oprettet tariffavtaler, som bandt arbeidsgiverne til en viss minimalløn og maksimalarbeidsdag, som ikke skulde overskrides, selv om der skulde findes arbeidere som tilbød sig paa ringere vilkaar.

185 Tarifoverenskomsterne blev som en regulerende lov i arbeidsforholdet. De
hitførte orden og system hvor der før var anarki. Produktionen blev til en viss
grad bunden av tariffene. Den nye magt - fagorganisationen - hadde med et fast
grep hugget til sig en medbestemmelsesret i arbeidsforholdet, som bragte
arbeiderne stadig nye fordele.

190 Etterhvert som fagorganisationen vokste og samtidig arbeidsgiverforeningerne
utviklet sig begyndte den store dragkamp om tariffene, som fremdeles paagaar.

Arbeidsgiverne opdaget at fagorganisationen gjennom tariffarbeidet begyndte at
195 legge produktionen under sin egen lovgivning. Og da det var umulig for dem
langer at stampe mot tariffprincippet slog de om og satte nu al kraft ind paa at faa
tariffene slik som de selv vilde ha dem.

De nøiedes ikke langer med at avvise vore krav. Nei, de opsatte motkrav. De
200 formet sine prinsipper og fordringer til tariffene og forsøkte at drive disse
igjennem. - Dette var naturligvis en langt klogere taktik end den tidligere. Og
naar den virksomt kunde understøttes ved lockouter og paa anden mate, er det
klart at arbeidsgiverne evnet at sette ogsaa sit stempel paa tariffarbeidet.

205 Hvad de i hovedsak har villet er længst mulige tariffperioder, intet indgrep i
bedriftsledelsen, beskyttelse av adgangen til at benytte uorganiserte og
streikebrytere etc. Naturligvis har dette været forbundet med motstand mot alle
lønsforhøielser.

210 For at kunde anvende sin magt med størst fordel har arbeidsgiverforeningerne
ogsaa været interessert i at faa tariffen omfattende et stort antal arbeidere til
samtidig utløp. Hvor ikke det er lykkedes, har de dog ikke tat i betænkning at
lockoute tariffbundne arbeidere for derved at forsøke at tvinge organisationen til
at slaa av paa sine krav i en bestemt lønskamp inden andre arbeidergrupper.

215 Vor taktik har ganske naturlig maattet ta hensyn til alt dette. Hver liten konflikt
bærer i sig muligheten for en storkamp og angaar derfor hele arbeiderklassen.
Hvert krav maa, for at kunde fremsættes, være godkjent av baade avdeling,
forbundsstyre og landsorganisationens sekretariat. Der lægges sterk vekt paa
220 gjennom forhandling med arbeidsgiverne at opnaa et antageligt resultat, og først
naar dette er umulig gaar man til aapen kamp, som da eventuelt understøttes av
den samlede arbeiderklasse ved den re-assurance, som er skapt gjennom

landsorganisationen.

225

Intet kan ske planløst og tilfældigt. Alt maa indpasses som led i den store kamp mellem de to organiserede klasser og bedømmes i henhold til det styrkeforhold, som raader dem imellem. Det er dette store magtspørsmaal, som sammen med konjunkturerne avgjør, hvorvidt vi skal faa store eller smaa resultater ut av vort
230 tarifarbeide. Idet stillingen selv for det mindste fags vedkommende paavirkes av kampstillingen mellem de to samlede hære.

Efter dette flygtige omrids av fagorganisationens udvikling og situationen idag skal jeg søke at skissere de forskjellige forslag til omlægning av
235 organisationsformer og taktik, som i de siste aar har været fremme i diskussionen i de nordiske lande.

Der er i det senere ført en tildels ganske heftig kritik over den nuværende fagorganisation. Jeg taler ikke her om den som føres fra overklassen. Men den
240 som kommer fra vore egne klassefæller. Og det er denne kritik vi maa ta op til behandling, for at se hvad den indeholder og om den har nogen berettigelse.

Kritiken er mangeartet og peker paa saa forskjellige botemidler, at det er vanskelig at faa trukket frem bestemte hovedlinjer. Jeg vil dog gjøre et forsøk paa
245 en inndelning i fire grupper, nemlig:

1. De egentlige syndikalister, som fornekter den parlamentariske aktion og mener, at den saakaldte «revolutionære fagbevægelse» er arbeiderklassens eneste effektive vaaben i kampen mot det nuværende samfund.

250

2. De «parlamentariske syndikalister», som jeg vil kalde dem. De anerkjender den parlamentariske fremgangslinje og ser hele arbeiderbevægelsen, den politiske og faglige, som en enhet. De holder ogsaa paa den faglige centralisation, men forfægter en «revolutionær» taktik med anerkjendelse av de
255 egentlige syndikalistiske kampmidler.

3. De «landsorganisationsfiendtlige», som vil ophæve landsorganisationerne eller reducere dem til fællesorganer paa det statistiske og samfundsmæssige omraade uten avgjørende indflydelse paa lønskampen, som skal føres av
260 forbundene med international forbundsvis støtte.

4. Den industriforbundsretning, som i det væsentlige bygger paa de nuværende hovedformer og vil en effektiv landsorganisation baade til forsvar og angrep
265 samt en industrivis organisation av forbundene med internationale forbindelser, saavel for disse som for landsorganisationerne.

Indenfor hver av disse grupper forekommer der adskillige avskygninger, likesom argumenterne og agitationen er noget forskjellig i de tre lande.

270

Gruppe 1 er sterkt paavirket av den franske fagbevægelses principer, som fremstillet av begavede teoretikere er forkyndt som en fornyelse av socialismen og fremholdt som den eneste redning for arbeiderklassen fra baade kapitalisterne og det av parlamentarismen korrupte socialdemokrati.

275

Parlamentarismen forfusker klassekampen, mener syndikalisterne. Den fører til allianser og kompromisser med de borgerlige. Den gjør arbeiderklassen medansvarlig for de raadende misforhold. Den binder aktionskraften hos proletariatet, som stadig gjennom revolutionerende bevægelser skal undergrave
280 det bestaaende samfund og enten skrømme borgerskapet til at indføre reformer eller hidføre en snarlig katastrofe med fald for den regjerende klasse.

Det er fagbevægelsen, som skal være denne revolutionerende kraft. Og da maa den ikke være bundet av tariffer, ikke staa med store formuer og fonds, som den
285 kan være bange for at miste, ikke være centralisert, saa aktionsfriheten selv for den mindste forening i nogen grad indskrænkes.

Selv om fagorganisationen paa den maate ikke kan samle det store flertal, saa skal den lille radikale gruppe rive de andre med sig og stolende paa det
290 proletariske klasseinstinkt føre bevægelsen til seier.

Da den almindelige streik kræver understøttelse ofte i lang tid maa andre kampmidler anvendes. Saaledes boykot, obstruktion og sabotage, hvorved arbeidsgiverne tilføies skade uten at arbeiderne lider det økonomiske tap som
295 ved streiken.

Ingen overenskomster med fienden - arbeidsgiverne. Heller ingen forhandling. Arbeiderklassens revolutionær-fiendtlige holdning overfor kapitalisterne og borgersamfundet skal ikke svækkes ved nogen slags gjensidig overenskomst. Der
300 skal alltid være aapen kamp indtil det nuværende samfund er ødelagt.

Enkelte syndikalister anerkjender en viss centralisation paa det faglige omraade; men ikke i den form, som er gennemført hos os.

305

I Sverige har syndikalisterne stiftet sin egen fagorganisation, saa de svenske arbejdere av den grund paa flere steder staar splittet i to forskjelligartede organisationer.

310 Gruppe 2 anerkjender parlamentarismen. Men deler iøvrigt for en stor del syndikalisternes syn paa fagbevægelsens taktik og kampmidler. I Norge har denne retning sat op saadant program:

315 «Den faglige situation kræver nu, at organisationsarbeidet lægges paa et mere revolutionært grundlag end før. I henhold hertil opsættes som nærliggende program:

A. 1) De skriftlige bindende overenskomster afskaffes. 2) Forsikringsvæsenet sløifes.

320

B. Som kampmidler benyttes i første række: 1) streik; 2) sympatistreik; 3) boykot; 4) obstruktion; 5) sabotage; 6) Kooperation.

325 C. Organisationsformerne ændres derhen: 1) At landsorganisationen gøres til det centrale, fællesnævneren. 2) Denne inddeles i departementer svarende til de store industrier, altsaa industriforbund. 3) Der oprettes lokale samorganisationer, som bl. a. overtar den lokale agitation og gis indflydelse paa fastsættelse av arbejdsvilkaarene.»

330 Her foreligger der altsaa et forholdsvis detaljert program. Hos os synes det som den ytterste fløi - ogsaa de rene syndikalister - samles herom.

335 Tar man bort av programmet det som ogsaa staar paa den nuværende fagorganisations program, saa blir der tilbage kravene om at tarifoverenskomsterne skal afskaffes, forsikringsvæsenet sløifes. Obstruktion og sabotage skal bli programmæssige kampmidler, forbundene skal kun bli industridepartementer inden landsorganisationen, og lokale samorganisationer skal faa indflydelse paa fastsættelse av arbejdsvilkaarene.

Som man vil se, gaar alt dette - med undtagelse av sentraliseringen - i retning av de rent syndikalistiske organisationsformer og kampmidler. Ved siden av disse krav til formerne og midlerne indeholder indledningen - og den under diskussionen om saken førte argumentation - kravet om en mer aggressiv kamp mot arbeidsgiverne. Helst ingen forhandling, men aapen kamp, hvis arbeidernes fordringer ikke indrømmes. Slagordet har været at fagorganisationen skal være revolutionær og socialistisk i sine ytringsformer, og de krævede ændringer i organisationsformerne tilsiger at bane veien for at lette en saadan revolutionær taktik.

De, som hos os - i Norge - har staaet i spidsen for denne gruppe, anerkjender som nævnt parlamentarismen, omend der er mange av deres tilhængere som fornægter den. De sætter dog ikke den parlamentariske aktion særlig høit; men mener, at selv om man ikke tror der kan utrettes synderlig positivt i kommune og storting, saa er de prægtige agitationstribunaler for socialismen, og valgene har likeledes sin væsentligste betydning deri, at man under disse har let for at utbrede den socialistiske agitation.

Nu er der imidlertid inden denne gruppe mange avskygninger.

Der er saaledes dem, som holder paa forsikringsvæsenet, som de mener styrker fagorganisationen og gjør de organiserte mere kampdygtige.

Atter andre er enige i de foreslaaede kampmidler, men tar avstand fra den saakaldte voldsabotage - terroristiske midler.

Andre igjen holder paa forbundsformen kontra den sterke landsorganisations centralisation.

Det nævnte program har dog i sin helhet faat tilslutning av mange fagorganiserte i vort land.

Agitationen for programmet har været ført inden organisationerne uten at der har været gjort forsøk paa at stifte sprængorganisationer paa det nye grundlag. Der er kun paa et par steder stiftet saakaldte «lokale samorganisationer», som har uttalt sin tilslutning til det nye program.

Meningen er at idéerne skal kjæmpes frem inden den nuværende organisation til

380 de eventuelt faar flertal paa de besluttende kongresser.

Gruppe 3 - de landsorganisationsfiendtlige - synes at ha gjort sig sterkest gjældende i Danmark. Men ogsaa i Norge har vi en lignende retning, særlig inden enkelte forbund.

385

Det fremhæves her, at landsorganisationen byr den svakhed, at arbejdsgiverne gennem den til enhver tid kan lockoute saa mange medlemmer, at ethvert krav, om ikke helt stanses saa dog hæmmes. Og derved ophæves den gode virkning av sammenslutningen. De organiserede, som skulde understøtte de streikende,
390 kommer selv i lockout og trænger understøttelse. De gjør da kun stillingen værre for dem, som er i streik.

395

Derimot fremhæver de, at forbundene gennem sine internationale forbindelser staar langt sterkere, da det ikke er muligt for arbejdsgiverne at iverksætte internationale lockouter.

400

Videre paastaes det, at medlemmerne ogsaa nationalt set maa kunde understøtte streikende i andre forbund ved frivillige bidrag uten at lockouter av den grund kan bringes i anvendelse.

405

Hos os har denne retning delvis git sig utslag i forslag inden forbundene om utmeldelse av landsorganisationen og delvis i rent teoretisk diskussion med det formaal at hitføre en opløsning av landsorganisationen i sin nuværende form - fællesinstitution for lønskampen.

Der kræves ogsaa ved siden av fra samme retning større frihet for forbundene inden landsorganisationen m. h. t. aapning og avslutning av konflikter.

410

I Danmark synes denne retning at være mere ondartet end i Norge, hvor den endnu ikke har ført til at noget forbund har meldt sig ut. Tvertimot er ethvert saadant forslag nedvotert med overvældende majoritet. Og landsorganisationen i Norge omfatter nu alle fagforbund, med undtagelse av det skandinaviske sadelmaker- og tapetseterforbunds norske avdeling.

415

I Sverige har jo denne retning git sig utslag i de foreliggende forslag til den svenske landsorganisations kongress, likesom flere svenske fagforbund staar utenfor landsorganisationen.

420 Gruppe 4 - industriforbundsretningen - er vel den, som skiller sig mindst ut fra
de nuværende former, der jo ifølge utviklingens eget medfør har gaat i retning av
industriforbund. Der er naturligvis ogsaa inden denne gruppe avskygninger,
som ikke, er helt enige om i hvilket tempo utviklingen skal gaa, nemlig om den
fælles organisation ved et magtsprog skal skape industriforbund eller det hele
425 skal gaa successivt.

Industriforbunds-tilhængerne vil som regel ogsaa en videre utvikling av
landsorganisationen, men med opretholdelse av forbundenes stilling som de
store faglige enheter, som ikke flyter sammen i landsorganisationen, men staar
430 tilsluttet denne under bevarelse av sin selvstændighet i de saker, som ikke angaar
den fælles lønskamp.

Naar jeg nu ganske kort skal belyse de forskjellige kritiske retningers berettigelse
er det nødvendigt at nævne hvad det er, som har medvirket til, at den mere
435 akademiske diskussion, som altid i enhver bevægelse vil bli ført om former og
taktik, har antat en slik heftighet inden fagorganisationen i den senere tid og
avstedkommet saa stor bevægelse.

Det er væsentlig den ting, at arbeidsgiverne gjennom sine mægtige
440 organisationer har kundet holde en mere haardnakket stand mot vore angrep
end før og ogsaa har tilføiet vore organisationer store saar ved sine
lockoututfald. Man har trodd, at den voksende fagorganisation skulde kunde
skaffe forholdsvis større resultater ut av enhver bevægelse nu end før. Og naar
man saa ser, at der er vokset frem en motstander, som til en viss grad hindrer
445 denne utvikling, saa spør man uvilkaarlig: Er der ikke nye veie at gaa, saa vi kan
komme forbi denne hindring? Kan der ikke anvendes andre
organisationsformer, kampmidler og taktik, saa arbeidsgiverorganisationens
motstand lettere kan brytes?

450 Naar under en saadan situation nye og uprøvede veie foreslaaes og fremholdes
med begeistring og kraft samtidig med at den nuværende situation og de
opnaadde resultater males med de mørkeste farver og fremstilles paa den mest
ynkelige maate - da er det ikke til at undres over, at mange tiljubler det nye sit
bifald uten nærmere overveielse.

455 Fagorganisationen er imidlertid et altfor kostbart og for arbeiderklassen

dyrebart apparat til at kunde utsættes for tvilsomme eksperimenter i retning av nye former, taktik og kampmaate. Ethvert forslag av den art maa derfor drøftes
460 paa den mest omhyggelige maate før det tiltrædes. Ti det er let at ødelægge en fagorganisation; men uhyre vanskelig at bygge den op igjen, naar den er faldt i grus.

Fagorganisationen staar som den vældige dæmning mot privatkapitalismens
465 rasende strøm. Ethvert forsøk paa at løsne noget i dens sammensætning rummer den uhyre fare, at vandet sprænger hele dæmningen. Og hvem bygger den saa op igjen?

Er der imidlertid svake punkter? Javel, saa faar disse utbedres og de nødvendige
470 nyarbeider foretas. Men det gjør vi ikke uten grundige undersøkelser og beregninger.

Lad mig først vende mig til gruppe 1 - de antiparlamentariske syndikalister.

475 Bevægelsen er indført fra Frankrig, og de mest yderliggaaende franske agitatorers eksesyldte sprog er med al sin fortættede haan gydt ut over den parlamentariske socialisme.

Det merkelige er imidlertid, at mens syndikalisterne herhjemme fortsætter sin
480 propaganda med usvækket heftighet, saa synes de franske syndikalister mere at forsone sig med parlamentarismen; og den franske fagorganisation begynder at nærme sig socialdemokratiet.

Det er her som saa ofte ellers, at man har lavet sig sit eget surrogat og utgir det
485 for egte vare. Det er de franske syndikalisters yderste antiparlamentariske fløi, hvis slagord svirrer i luften herhjemme og utgis for egte fransk syndikalisme længe efter at ordene har tapt sin kraft i hjemlandet, og efter at syndikalisterne der er kommet ind paa nye baner.

490 Hvad er det parlamentariske socialistiske arbeide andet end arbeiderklassens anstrængelser for at erobre samfundets organisation for socialismen? Og vi har jo alle efter de senere tiders kampe - specielt i dette land - erfaring for, at samfundets organisation er en ganske sterk og mægtig indretning, som arbeiderklassen maa ha erobret, før vi kan tænke paa den endelige befrielse fra
495 kapitalistaaket.

De andre benytter samfundets organisation mot os. De har tatt den i sin besiddelse og formet den efter sin opfatning. Det er et faatal, som paa denne
500 maate regjerer over det store flertal. De benytter denne sin indflydelse i samfundsorganisationen til at skade vor faglige og kooperative bevægelse, vort oplysningsarbeide og vor agitation.

Og hadde ikke socialdemokratene gjennom sit parlamentariske arbeid staat med
505 sine mænd i kommuner og storting, saa er det ingen som kan vite hvilke attentater der hadde været gjort mot arbeiderbevægelsen selv i de nordiske lande.

Men syndikalisterne vil at arbeiderne skal overlate hele samfundsorganisationen
510 til borgerpartierne for at de skal kunde bruke dens vældige magt mot arbeiderklassens fremrykning.

Det synes likesaa ufornuftig som naar en angripende hær ikke vil benytte anledningen at sende tropper ind i den beleirede fæstning, men foretrækker at
515 bli utenfor murene, hvorfra fienden vel beskyttet kan sende sine dødbringende skud. For ethvert fornuftig menneske vil det jo staa klart, at fæstningen maatte bringes til langt hurtigere fald ved at angriperne kom indenfor murene og striden ogsaa blev ført indenfor fæstningsområdet.

520 Ja, men da blir klassekampens rene linjer forfusket og socialdemokratiet korrupt.

Nei, langt fra. Vi sender ikke vore tropper ind i fæstningen for at de skal forene sig med fienden og skyte paa os. Men for at de derinde skal opta kampen, slik at
525 beleirerne derute kan gjøre sterkere fremskridt og for at de skal bryte murene ned ogsaa indenfra.

Al tale om korruption, forfuskning etc. vidner bare om en utilladelig mistilid overfor arbeiderklassens evne til at føre den parlamentariske kamp uten at ta
530 skade paa sin sjæl. Al erfaring viser dog, at det snarere er motstanderne som smittes av vor opfatning end omvendt. Og det er naturlig, for vi har de sterke principper og det program som viser vei fremad. De andre klynger sig til det bestaaende, som mere og mere smuldrer hen mellem deres hænder.

Var vi ikke i pakt med fremtiden, med sandheten og retfærdigheten - var det vi, som førte en fortvivlet kamp for gamle ubillige privilegier, ja saa kunde der være noget i at vi krampagtig avviste alt parlamentarisk arbeide, og bare viste tænder mot alt nyt. Men det er jo vi som bærer seiren i vort skjød. Vi er i pakt med den materielle og aandelige utvikling. Derfor møter vi saa trygt frem med vore representanter i kommune og parlament. Er vore mænd ikke altid saa dygtige, som vore motstandere, saa bærer de til gjengjæld frem de seirende idéer, og det gjør dem sterke og uovervindelige.

Det nævnes, at arbeiderklassen øder saa megen kraft paa det parlamentariske arbeide, som bedre kunde ha været anvendt inden fagorganisationen.

Men hvad anvendes denne arbeidskraft og disse penge til? Jo, til en agitation og en virksomhet, som i første række er til gagn for fagorganisationen. Hvad har ikke den socialistiske valgagitation utrettet i retning av at berede veien for fagorganisationen? Det har været en agitation for arbeiderklassens frigjørelse, som har ført den store masse nærmere hen til fagorganisationen, lært dem solidaritetens og klassekampens prinsipper. Og efter valget! Hvordan har ikke de socialdemokratiske repræsentanter altid staat i brechen for fagorganisationen? Det er jo somoftest ogsaa fagorganisationens egne mænd, som er sat ind i de repræsentative forsamlinger.

Overalt, hvor arbeiderklassen er sat utenfor det parlamentariske arbeide, føres der den hidsigste kamp for at erobre dette vaapen i klassekampen. Men da er det jo selvmotsigende, at i de lande, hvor arbeiderklassen har erholdt vaapenet, reises der en agitation for at det ikke skal benyttes. Antiparlamentarismen begyndte som en reaktion mot den overvurdering av den parlamentariske aktion, som hadde fundet sted i enkelte lande. Og under saadanne omstændigheter har den en mission at utføre. Men naar den gaar videre og vil forkaste den parlamentariske aktion, da har den dømt sig selv.

Den opfordrer da arbeiderklassen til at opgi en av sine bedste frontstillinger, saaledes at fienden kan falde os i ryggen og vinde en let seier. Jeg tvivler ikke om, at denne agitation bæres oppe av ærlig overbevisning. Men allikevel er den en skjæbnesvanger hindring for arbeiderklassens enige fremmarsch, en kile slaat ind i vore rækker, som gjør vor stilling svakere end den ellers vilde ha været.

Træffende er det sagt, at den faglige og politiske bevægelse er som to aarer,

575 hvormed arbeiderklassen ror sin baat frem mot strømmen. Det er farlig at kaste
den ene aare og bare ro med den anden, selv om man da kan ta fat i den ene med
begge hænder. For baaten vil gaa i ring og ikke komme frem.

Da gruppe 1 og 2 med hensyn til faglige midler og taktik er saa nær beslægtet vil
580 jeg faa lov til at behandle dem under ét, bortset fra de første bemerkninger om
antiparlamentarismen. Jeg skal gjennemgaa de forskjellige ankepunkter og krav.

Forsikringsvæsenet sløifes, heter en av dem. Det begrundes bl. a. med, at
forsikringsvæsenet ikke er i overensstemmelse med socialismen, idet vi, som
585 kræver samfundsmæssige foranstaltninger, ikke skal overta samfundsforsorgen
gjennem vore fagforeninger.

Og heller ikke bør vi anerkjende forsikringssystemet, som vi bekjemper i
samfundspolitikken.

590 Videre fører forsikringsvæsenet til at fagforeningerne ikke betragtes som
kamporganisationer først og fremst, men som selvhjælpsinstitutioner.

Det store økonomiske ansvar ved forsikringskasserne lammer organisationens
595 handlekraft og gjør den altfor forsiktig i sine bevægelser.

Forsikringsinstitutionerne danner skillemure mellem forbundene og
vanskeliggjør derved overgangen til nye og mere tidsmessige
organisationsformer.

600 Det centrale i fagorganisationens forsikringsvirksomhet er
arbeidsledighetskasserne. Omkring denne forsikring grupperer sig sykekasser,
som nu mere gaar over til at bli offentlige, uten direkte forbindelse med
fagorganisationen. Videre findes der begravelses-, invalide- og andre kasser.

605 Arbeidsledighetskassen danner et ganske naturlig supplement til streikekassen.
Den forhindrer, at arbeiderne under nedadgaaende konjunkturer virker som
lønstrykkere, og den styrker arbeidernes motstandskraft, naar arbeidsgiverne
under trusler om avskedigelse vil faa arbeiderne til at akseptere daarligere
610 arbeidsvilkaar. Forøvrig er jo al forsikring inden fagorganisationen utsprunget
av solidaritetsfølelsen. Det er saa at si en materialiseret solidaritet. Og det kan da
umulig svække fagorganisationens indflydelse over arbeiderne, at de faar det

615 materielle bevis paa solidariteten, som ligger i den fælles hjælp under
arbeidsledighet, sygdom etc.

Det er utvilsomt, at derved bindes familierne sterkere til organisationen og flere medlemmer vindes og et stabilere medlemsforhold opstaar.

620 Det som paa denne maate styrker fagforeningen maa ogsaa naturlig være til gavn i lønskampen. Saaledes blir forsikringsvæsenet indirekte av stor betydning for selve klassekampen.

625 Alt hvad der bidrar til at gjøre arbeiderklassen mest mulig økonomisk tryk og uavhengig fører den samtidig hurtigere fremad til befrielsen.

Og inden vort lille samfund - fagorganisationen - er det jo netop en socialisering vi gjennom forsikringsvæsenet har foretat paa disse omraader. Obligatorisk forsikring inden fagorganisationen vil overført paa samfundet bety den
630 forskjellige forsorg overført i beskatningen.

Disse ting staar derfor ikke som nogen motsætning til socialismen.

635 Erfaringen viser ogsaa, at det saa langt fra er tilfældet at samfundet er mere uinteressert i den sociale forsorg der, hvor fagorganisationen har drevet med forsikringsvæsenet, at snarere det motsatte er tilfældet. Jo længere fagorganisationen er kommet, jo længere er som regel ogsaa det offentlige kommet paa dette omraade.

640 Fagorganisationen har jo nemlig altid med styrke fremholdt kravet om samfundets pligt i saa henseende.

645 Vi ser da ogsaa, at litt efter litt begynder nationerne at løse disse spørsmål ad offentlig vei - ikke altid efter vort ønske, men dog ligger der social utvikling deri.

Fagforeningernes forsikringsvæsens overgang til offentlig forsorg maa derfor være løsenet og ikke forsikringsvæsenets sløifning, hvorved de organiserte arbeidere vilde staa økonomisk svakere end før og derfor i høiere grad bli taknemmelige objekter for utbytningen.

650 Hermed er det dog ikke sagt, at ikke forsikringsvæsenet kan overdrives. Det maa

være vel økonomisk fundert, og man maa altid huske paa, at lønskampen er fagorganisationens hovedopgave, og forsikringsvæsenet maa ordnes saaledes, at
655 det understøtter dette arbeide.

I overensstemmelse hermed blir det da nærmest arbeidsledighetsforsikringen som der maa legges vekt paa, og som maa anbefales til alle fagorganisationer.

660 De skriftlige bindende tariffes avskaffelse, er et andet og mere væsentlig krav.

Herunder anføres, at efter at kampen om tariffprincippet var gjennomført til seir for fagorganisationen, har arbeidsgiverforeningene utnyttet disse og præget dem saa sterkt efter sin vilje, at de nu er til mere gagn for arbeidsgiverne end for
665 arbeiderne.

Deres varighet er saaledes altfor lang. 5 aar er efter arbeidsgivernes krav normaltiden. De faar stadig nye bestemmelser, som binder arbeiderne i tariffperioden uten at der til gjengjæld sikres dem tilsvarende fordele. Det er ikke
670 stemmende med socialismen at indgaa saadanne overenskomster med kapitalistene. Der skal stadig være et kampforhold mellem arbeiderklassen og utbytterne. De lange tariffperioder sløver arbeiderne og lammer fagorganisationen. Til erstatning for tariffene anbefales «anerkjendte arbeidsvilkaar», som væsentlig skulde bestaa i enkelte av fagorganisationen
675 vedtagne regler for arbeidsforholdet, som saa arbeidsgiverne maatte akseptere, uten at det blev git i skriftlig bindende form.

Hertil er at bemerke, at tariffene er et uttrykk for styrkeforholdet mellom de to organisationer. Er fagorganisationen svak og arbeidsgiverforeningen sterk, saa
680 blir det en daarlig tariff. Er det omvendte tilfældet saa blir tariffen god. Det er ikke tariffsystemets skyld at vi ikke rækker lenger med vore lønskampe end vi gjør. Det er fordi vi endnu ikke har magtet at skape os en fagorganisation, som er vore motstandere - arbeidsgiverne - fuldstændig overlegen.

685 Det synes derfor hensigtsløst at opta en principiell kamp med arbeidsgiverne om tariffernes avskaffelse. Vi vilde øde vore kræfter paa et helt uproduktivt arbeide. Den riktige vei er at styrke vor position, saa vi kan faa gjennomført gode tariffes.

690 At tarifftiden ikke maa bli for lang og at 5 aar er formeget bør vi være enige om.

Men med det store antal organisationer, som vi nu har, orker fagorganisationen ikke at ha tariffbevægelse inden alle fag for eksempel en gang aarlig. Arbejderne selv vilde ikke klare de økonomiske ofre, som var forbundet med saa hyppige
695 kampe. Og med mindstelønsprincipets gennemførelse følger ogsaa at tariffen maa ha en utviklingstid før den atter fornyes. Det letter nemlig lønsstigningen. Men denne utviklingstid maa ikke bli for lang, til da virker den mot sin hensigt.

At tariffene har betydning ikke bare overfor arbeidsgiverne, men ogsaa for den
700 gjensidige konkurranse arbeiderne imellem er jo klart. Og saa længe vi har et saa stort antal uorganiserte synes det ganske utænkelig, at vi skulde kunde undvære tariffgarantien i saa henseende.

Tariffen skaffer arbeidsgiveren «arbeidsro», sier tariffstormerne. Javel, men
705 ogsaa arbeiderne trenger arbeidsro for at samle kræfter til et nyt slag. Og mellemtiden behøver aldeles ikke at gaa tapt. Et energisk arbeide av avdelinger og klubber for at faa medlemmerne til individuelt at utnytte tariffens bestemmelser, vil som regel kunde føre til det resultat, at tariffen blir som et trappetrin, hvorfra man i perioden løfter foten op for at sette den lettere paa
710 næste tarifftrin et passe stykke høiere op paa lønsstigen.

Agitationen i tariffperioden er maaske vanskeligere, men til gjengjæld av større varig værd, end den som sker under en konflikt, fordi den sætter et fast systematisk opplysningsarbeide igang, som lærer arbeiderne at bygge planmessigt
715 og utrættelig uten den stimulation, som ligger i en konfliktsituation.

Der er neppe nogen uenighet om, at tariffene mest mulig maa renses for bestemmelser der gjør ubillige indgrep i arbeidernes frihet. Men paa den anden side er det overensstemmende med tariffsystemet at f. eks. tvist om tariffens
720 forståelse avgjøres ved voldgift.

Det er en altfor primitiv opfatning av klassekampen at tro, at det forandrer arbeiderklassens forhold til utbytterne, om vi gjennom vor organisations magt paatvinger arbeidsgiverne regler i arbeidsforholdet, som gjælder en vis tid.
725

Klassekampen bestaar jo ikke i, at vi gaar omkring i en permanent krigstilstand. Den bestaar i en omformning av samfundet, gjennom arbeiderklassens samlede optræden, og da vælger vi som intelligente mennesker de klokeste veie uten hensyn til om det ser mer eller mindre kampmessig ut.

Selve tarifsystemet kan saaledes ikke sies at staa hindrende i veien for opnaaelsen av gode resultater for fagbevægelsen. Kampen føres mellem arbejdsgiver- og arbeiderorganisationen, og tariffene blir gode og daarlige eftersom
735 kampstillingen er.

Vore bestræbelser maa gaa ut paa at undgaa altfor lange tarifoverenskomster samt formeget juristeri i tariffene. Enkle, greie bestemmelser om arbeidsvilkaarene er det, som de bør indeholde.

740

Under diskussionen herom maa vi altid huske paa, at vi alene ikke er herrer over kampmidlerne. Arbejdsgiverne kan nemlig gjøre mottræk, hvorved situationen forandres.

745

Hvor ofte har vi ikke hørt, at det gamle vaaben streiken var sløvet og ubrukelig, og at nye kampmidler derfor maatte forsøkes, nemlig obstruktion og sabotage. Efter at disse nu i sit hjemland, Frankrig, ikke har svaret til forventningerne, er tonen noget forandret. Nu heter det fra oppositionen, at ved siden av streiken maa ogsaa de nye midler anvendes. Det er saaledes ikke længer nogen ny vei til
750 forskjel fra den gamle, som skal betrædes. Det er kun en utvidelse av veien eller m.a.o. et supplement til de tidligere kampmidler.

755

Streiken er jo den naturlige form for faglig kamp. Naar der er uenighet om betingelserne for arbeidskraftens salg, holdes denne tilbake, og man stoler paa at behovet efter arbeidskraften er saa sterkt, at de opsatte betingelser skal maatte aksepteres.

760

Men streikens virkning er svækket ved arbeidsgivernes kontratræk, lockouten, svares der. Det er unegtelig. Men det samme gjælder alle kampmidler. Ti overfor ethvert saadant kan lockouten bringes i anvendelse for at fremtvinge et resultat. Det gjælder obstruktion og sabotage i like høi grad som streik og boykot. Vi slipper ikke utenom arbeidsgiverforeningen. Vi maa regne med den under alle forhold.

765

Og da er spørsmålet: Hvilke kampmidler er de mest effektive og for arbeiderklassen mest anbefalelsesverdige?

Den faglige kamp bør helst ha en opdragende og samlende virkning ved siden av

770 at den skal fremtvinge et resultat. Arbeidsgiveren skal føle sig skadelidende under konflikten, men det er ikke likegyldig for arbeiderklassen paa hvilken maate det sker.

775 Gaar samtlige arbeidere ut i streik og de vender tilbake med et tilfredsstillende resultat og ubrutte rækker, saa er det ikke bare de vundne fordele som betegner resultatet. Selve kampen har øket deres solidaritet, deres tillid til hinanden, deres tro paa sig selv, deres uavhengighetsfølelse og mot.

780 At alle øvrige organiserte arbeidere i landet har været med om at understøtte dem fordeler denne følelse til hele arbeiderklassen.

Anderledes med obstruktion og sabotage. Kan arbeidsgiverne ved disse kampmidler skades saa sterkt at et resultat opnaaes, saa har vistnok vedkommende arbeidere bevisstheten om en seier; men den er ikke vundet paa 785 det aapne solidaritetens grundlag som ved streiken.

Det forekommer mig forøvrig ganske klart, at obstruktionen og sabotagen enten vil bli fulstendig virkningsløs eller ogsaa gaa over til lockout.

790 Blir arbeidet sent eller daarlig utført for derved at fremtvinge et eller andet resultat, saa vil arbeidsgiverorganisationen straks dekretere lockout, hvis den ikke paa anden maate kan avværge skaden. Og da vil situationen bli akkurat den samme som under den regulære streik.

795 Der vil tiltrænges understøttelse, og man er avhengig av alle de faktorer, som de nye veies mænd anfører mot streiken.

De nævnte kampmidler har ogsaa den farlige side, at de ikke kan kontrolleres saaledes som streiken. Ethvert individ kan praktisere dem efter eget skøn. Det 800 vil paa den ene side føre til usolidaritet og strid arbeiderne imellem, fordi enkelte undlot at «kjæmpe». Og paa den anden side vil enkelte gaa for vidt og skeie ut i voldsabotage av den art, som desværre er forekommet i utlandet.

De nævnte kampmidler synes saaledes ikke at ha nogen synderlige fordele 805 fremfor de gamle og er desuten beheftet med saa store skavanker, at de ikke er av dem som man setter op paa programmet.

810 De maa anses som nødværgemidler. Det er forstaaelig og kan være berettiget, naar en arbejdsstok overfor en vrangvillig arbejdsgiver svarer med trægt, uvillig og daarligt arbeide, og at funktionærer, hvis streikeret er gjort illusorisk, for eksempel benytter reglementets bestemmelser til at gennemføre et arbejdstempo, som praktisk talt virker som en streik.

815 Men alle disse forhold er ikke av den art, at de berettiger fagorganisationen som helhet til at opta som programsak at faa bragt obstruktion og sabotage i anvendelse som kampmidler.

820 Jeg betragter dem paa ingen maate som førsteklases eller særlig effektive kampmidler. De er av den slags som man maa tilraade anvendt med den største forsigtighet og som har sin store begrænsning. Jeg gaar selvsagt ut fra at voldsabotage helt fordømmes.

825 Av andre kampmidler har jo tidligere skandinaviske kongresser nævnt baade sympatistreik og boykot. Til disse er kun at bemerke, at de kræver en vel oparbejdet organisation og utviklet solidaritetsfølelse. De maa ikke anvendes i blinde eller altfor hyppig. Det viser bl.a. de siste engelske streiker. Der maa være aarsaker tilstede for slike særlige kampmidler. Men da kan de ogsaa anvendes med held.

830

Overfor sympatistreiken skal det yderligere bemerkes, at den kun blir effektiv, naar man kan trække ind et sterkt organisert fag, som øver virkning paa arbejdsgiverorganisationen. Man maa nemlig huske paa, at man samtidig trækker en ny motstander ind i kampen ved siden av den nye forbundsfælle. Og 835 det vil da kun bli en svækkelse for den oprindelige kampsituation om den sympatistreikende organisation skulde komme i vanskeligheter.

Lad os derfor fastslaa streik og blokade som de almindelige kampmidler. Sympatistreik og boykot som de mere usedvanlige. Mens vi fraraader 840 obstruktion og sabotage uten i særlige tilfælder som rene nødværgemidler.

Taktiken. Her møter vi en række ankepunkter. Taktik er jo som regel av de ting, som man vanskelig kan bli enige om. Her er ikke tale om taktiken i detalj, ti den maa rette sig efter hver enkel kampsituation, men det er hovedlinjerne for den 845 almindelige taktik det gjælder.

Den maa være mere revolutionær, lyder kravet. Der forhandles formeget og kjæmpes forlitet. Fagorganisationen viker unda for de aggressive arbeidsgivere og
850 blir mer og mer nøisom.

Der skal helst slet ikke forhandles.

Det er imidlertid vanskelig at forstaa, hvordan et resultat skal kunde opnaaes
855 uten ved en skriftlig eller mundtlig forhandling.

Et tarifforslag kan naturligvis oversendes som et ultimatum og streik iverksættes uten forhandling. Men saa kommer der for eksempel et tilbud fra arbeidsgiveren, som der maa svares paa, og straks er der forhandling igang.

860 Saalænge vi ikke har omformet produktionen - saa den ledes av de produserende selv - og vi saaledes maa finde os i at sælge vor arbeidskraft til den private arbeidskjøper, eksisterer der allerede et gjensidighetsforhold, som er av den art, at en organisationsmæssig forhandling om arbeidsvilkaarene blir en selvfølge.

865 Men bak forhandlingerne staar jo organisationens magt. Det er ingen tryglen om at erholde naadesmuler. Det er magtutfoldelse i stilfærdige men dog like retlinjede former som den hidsigste konflikt.

870 En bataljon, som skyter med røkfrit krutt, synes for den uindviede ganske ufarlig. Men virkningerne av et saadant bombardement er større end der, hvor røken vælter tyk og sort frem.

Det ryker og buldrer vistnok ikke saa sterkt av tarifforhandlingerne. Men
875 fagorganisationens mægtige eksplosionskraft har dog drevet projektilerne frem paa denne røkfrie maate ofte langt effektivere end ved den voldsomme kamp.

Men husk paa kampens agitatoriske betydning, sies der.

880 Den faglige kamp er altid et tveægget sverd. Og derfor tilsier al erfaring os, at den ikke maa begyndes i utide. En kamp skal kun iverksættes, hvis man tror at kunde vinde reele fordele, eller der er prinsipspørsmål at kjæmpe for som man ikke kan la falde.

885 Streik for agitationens skyld er aldeles forkastelig. Ti er der intet reelt at streike

for, saa blir der heller ikke nogen agitation ut av kampen.

890 Der kan naturligvis ha været tilfælder, da man burde ha gaat til streik uten at man har gjort det; men til gjengjæld har vi sikkert saa mange mindre vel funderte streiker at peke paa, at det paa ingensomhelst maate kan sies, at fagbevægelsen i altfor høi grad undgaar den aapne kamp.

895 Der øves tryk paa arbeiderne forat faa dem til at vedta forhandlingsresultaterne, invendes der.

900 Noget andet tryk end det rent moralske, som kan øves av forhandlere og eventuelt styremedlemmer ved deres mundtlige eller skriftlige indlæg er der jo aldrig tale om i en fagforening.

Og jeg forstaar ikke andet end at det er forhandlernes og styrernes pligt at si sin mening om en sak av saa stor vigtighed som konfliktsspørsmaal.

905 Det hænder at forbund og landsorganisation vedtar en tarif mot angjældende arbeideres vilje, anføres der.

910 Ja, det kommer ganske naturlig derav, at der kan opstaa situationer, da hensynet til den samlede fagorganisation maa gaa foran hensynet til den enkelte gruppe. Men det er jo rene undtagelsestilfælder, og enhver ledelse gaar nødig og kun ialleryderste tilfælde til et saadant skridt.

915 Vor taktik er baseret paa den grundbetragtning, at det gjælder at opnaa størst mulige resultater for mindst mulige ofre. Men samtidig er vi altid rede til at sætte alt ind paa en kamp, der hvor et antagelig forlig ikke kan opnaaes. Fagorganisationen er en handlekraftig bevægelse, som ikke graver sit pund ned i jorden, men saa at sige til stadighet vover livet for at vinde nye seire for arbeiderklassen.

920 Men de organiserte arbeidere staar idag ikke længer som de «der intet har at tape men alt at vinde». De har gennem fagorganisationen tilkjæmpet sig adskillige fordele, som kan tapes igjen ved uklok taktik. Derfor maa man ogsaa altid ha for øie at det vundne skal bevaras samtidig som at nyt land skal indvindes.

Organisationsformen. Under dette punkt kan vi omtale alle de tidligere nævnte

grupper.

Gruppe 3 og 4 befatter sig nemlig væsentlig med forandring i organisationsformen.

930

Gruppe 1 - syndikalisterne - vil decentralisation. De enkelte stedlige afdelinger skal staa mest mulig frit. De af dem som anerkjender en centralisation vil at den ialfald ikke skal ha nogen avgjørende indflydelse paa aapning, ledelse og avslutning af konflikter.

935

Dette hænger sammen med den syndikalistiske taktik. Ved smaa, lynsnare og eksplosive overrumplinger skal kravene drives igjennem verkstedvis uten at arbejdsgiveren skal faa anledning til at ramme nogensomhelst fællesorganisation, idet en saadan ikke eksisterer.

940

Da ingen tarif binder kan foreningerne vælge tidspunktet for aktionen naarsomhest. De kan gjerne idag beslutte at streike imorgen. Gaar det ikke bra, kan man søke at faa andre foreninger paa stedet med for at øve tryk paa arbejdsgiverne eller myndighetene. Gaar heller ikke dette anvendes sabotage i stadig sterkere form.

945

Der stoles ikke paa reservekasser. Understøttelsen faar indsamles under aktionen. Man har saaledes ikke bruk for forbundsformen i dette øiemed heller.

950

Decentralisationen er i enhver form stridende mot arbeiderklassens interesser. Og den absolut syndikalistiske decentralisation er det i allerhøieste grad.

955

Istedetfor at de fagorganiserte forenes, splittes de paa denne maate i smaagrupper med hver sin taktik. Bevægelserne kommer paatverke av hinanden og volder misnøie. En enkelt gruppe ødelegger resultatet for en anden. Den ustabile organisation med de hyppige smaakonflikter evner ikke at samle det store flertal om sig. Det blir nærmest kun en mindre del ultraradikale elementer. Derved svækkes fagorganisationens magt, og der maa søkes efter fortvilede kampmidler, da den samlede fællesoptræden uteblir.

960

I Frankrig har man denslags bitre erfaringer fra denne organisationsform. Og den skulde derfor ikke indby til efterligninger, selv om den forsvares med al fransk dialektisk dygtighet av begeistrede tilhængere.

Ogsaa selve den industrielle og kapitalistiske utvikling taler mot faglig decentralisation. Hvad skal stedlige organisationer kunde utrette mot en trust med fabrikker i mange byer? Den enkelte fabrik kan jo ganske rolig lukke. De andre klarer produktionen. Det samme blir tilfældet overfor de sterkt

970 organiserte arbeidsgiverfag - ringene.

Gruppe 2 - de parlamentariske syndikalister - vil ikke decentralisere.

Landsorganisationen skal gjøres til det centrale - fællesnævneren. Det er saaledes den sterkeste centralitation, som anbefales. Forbundene bortfalder som

975 selvstændige organisationer. De blir kun industridepartementer under landsorganisationerne - som en praktisk arbeidsordning,

Til gjengjæld for centralisationen skal de lokale samorganisationer faa indflydelse over lønskampen.

980

Herved skal medlemmerne kunde faa mere direkte indflydelse paa sakerne samtidig som fordelene med centralisationen bibeholdes - paastaaes der.

Ser vi paa den industrielle utvikling, saa vil vi snart merke, at den mer og mer fører til at hele industrier i et land danner en enhet gjennom en trust - en sterk

985

ring eller en godt organisert arbeidsgiverforening.

Overfor dette staar forbundsformen som den mest naturlige, praktiske og effektive.

990

En organisationsform bygget paa lokale samorganisationer i direkte tilslutning til landsorganisationen vil føre til at praktisk talt alle lønsbevegelser blev ført direkte av landsorganisationen. Ti de allerfleste vil ikke vedkomme bare en lokal samorganisation, men strække sig over flere steder.

995

Den impulsive, ukontrollerte stedlige kampmaate er under centralisationen utelukket. Ti her staar man i et fælles ansvar for alle konflikter. Og konsekvenserne av selv den mindste konflikt kan svulme op til kolossale dimensioner. Derfor maa alle lønsbevegelser under centralisationen godkjendes

1000

av den fælles faglige ledelse og kunne avsluttes under hensyntagen til den fælles situation.

1005 Jeg forstaar heller ikke at medlemmerne kan faa nogen mere direkte indflydelse ved at de lokale samorganisationer overtar ledelsen av lønsbevægelserne i første instans.

1010 Paa de allerfleste steder vil dette maatte ske ved et repræsentantskap. Og dettes beslutninger vil staa i samme forhold til medlemmerne som nu forbundsstyrets. Kanske det vilde falde endnu vanskeligere for arbeiderne at forstaa og respektere et repræsentantskaps beslutning, fattet av de forskjellige fags repræsentanter, end det forbundsstyres, som dog kun omfatter vedkommende fag eller industri - og saaledes staar sine egne medlemmer noget nærmere end et fællesrepræsentantskap.

1015 Skulde de lokale samorganisationer fylde forbundenes opgaver paa lønsbevægelsernes omraade, saa maatte de jo ogsaa danne de økonomiske enheter inden landsorganisationen. Med kontingentindbetaling, ret til at utligne ekstrakontingent etc.

1020 Men en slik omlægning av de økonomiske forhold inden fagorganisationen vil næppe være til gavn for det samlede fremskridt.

1025 Den foreslaaede forandring strider saaledes mot den industrielle og økonomiske utvikling, byr ikke paa de omtalte fordele i retning av mere direkte indflydelse for medlemmerne, snarere tvertimot. Den er upraktisk og mindre betryggende for en heldig ledelse av lønskampen end forbundsformen og kan derfor ikke tilraades.

1030 Gruppe 2 vil ha forbundsformer, men ikke landsorganisation.

Denne siste byr nemlig efter deres opfatning ikke fornøden beskyttelse i forhold til den økede risiko ved angrep fra arbeidsgiverforeningen.

1035 Gjennem landsorganisationen kan nemlig arbeidsgiverforeningen med lethed utvide enhver strid, tømme vore kasser, lamme vore bevegelser og gjøre den fælles hjelp illusorisk for den organisation, som oprindelig er i konflikt.

1040 Disse argumenter kan høres bestikkende ut og har i virkeligheten støtte i de siste aars foretelser. Men de gjælder kun saalænge landsorganisationerne ikke byr den tilsvarende garanti for risikoen.

1045 Ogsaa forbundene byr en større angrepsflate for arbeidsgiverforeningen end den enkelte forening - likesaa med foreningen kontra medlemmet. Men forbundsmændene vil ikke av den grund oppløse forbundene, likesaalitt som de rene syndikalister vil oppløse de enkelte foreninger. Alle bygger hver for sig paa organisationsprincippet.

1050 Og hvorfor vil de ikke oppløse forbundene? Jo, de mener, at den enkelte forening til gjengjæld for resikoen erholder en styrkelse, som meget mer end opveier denne.

1055 Det skulde da ligge nær at overføre det samme syn paa den større sammenslutning -landsorganisationen. Istedenfor at oppløse den og stanse ved forbundsformen bør den utbredes og styrkes slik, at den kan yde en motstand som mer end opveier den angrepsflate den byr arbeidsgiverne. Og det skal væsentlig ske paa samme maate som det er skeet inden forbundene.

1060 Ved en effektiv kontingent skal landsorganisationen sættes istand til at kunde tilbakeslaa lockouterne enten ved det passive forsvar eller ved aggressive mottræk. Men skal det kunde ske, maa der inden alle fag og industrier staa vel oparbeidede organisationer.

1065 Likesom et forbund med lav kontingent og flere daarlig organiserte avdelinger ikke byr stor fordel for den enkelte vel situerte forening inden sammenslutningen, saa er landsorganisationen ogsaa svak, saalænge den ikke er forsynet med de nødvendige økonomiske midler til angrep- og forsvarskamp paa den bredeste front og saalænge ikke de tilsluttede organisationer er
1070 nogenlunde jevnt sterke.

Istedenfor at flygte fra fællesansvaret ved at gaa tilbake til de enkelte fritstaaende forbund, maa det blive en livsopgave for os at gjøre landsorganisationerne sterke, saasant det gjælder for os at vareta arbeiderklassens interesser og ikke bare
1075 det enkelte fags.

Landsorganisationerne skal ogsaa i likhet med forbundene styrkes ved inernationale faste forbindelser, saa der kan gjøres virkelige bestemte beregninger om gjennomførelsen av selv de største angreps- og forsvarskampe.

1080

Dette er endnu ikke paalangt nær gjennomført. Og vi staar derfor landsorganisationsmæssig set paa det samme standpunkt som forbundene, da de ikke hadde faste internationale forbindelser. Da var de ogsaa svake.

1085

Men skandinaviske og internationale konferenser har været fuldt opmerksom paa dette forhold. Og utviklingen henimot en betryggende international streikeforsikring landsorganisationerne imellem er under opseiling. Det som vanskeliggjør den er landsorganisationernes forskjelligartede karakter i de forskjellige lande.

1090

Mot dem som vil avskaffe landsorganisationerne som fællesinstitution paa lønskampens omraade reiser vi kravet om at gjøre den netop saa effektiv som mulig, saa den kan yde den samme styrkelse til forbundene, som disse har kundet yde avdelingerne. Vi vil beholde den internationale forbindelse forbundene imellem, men den dag kan komme at det internationale samarbeide landsorganisationerne imellem er saa utviklet, at man anser det for mest praktisk og riktig at al international støtte formidles gjennom landsorganisationerne.

1095

Tidligere skandinaviske kongresser har uttalt sig for en utvikling henimot industriforbund. Og de samme grunde som dengang forelaa er fremdeles tilstede om mulig i endnu høiere grad. Denne side av saken vil vel herr Lindqvist speciellt uttale sig om, da der foreligger en omfattende utredning i Sverige netop i dette emne.

1105

Jeg skal kun uttale saameget, at der ogsaa hos os arbeides i retning av industriforbund, omend utviklingen gaar smaat og ujevnt. Det viser sig nemlig altid vanskelig at røre ved de bestaaende former.

1110

Hvor strengt industriforbundsformen skal gjennomføres er naturligvis et skjønnsspørsmål. Der vil altid vedbli at være endel blandede forbund, idet skillelinjerne ikke kan bli helt klare.

Nogen øieblikkelig revolution paa dette omraade kan ikke ansees paakrævet.

1115

Under lønskampe indtrær nemlig som regel fællesskap industrivis, trods arbeiderne er delt i flere forbund. Dette medfører vanskeligheter og misnøie ved avstemningerne. Men det har dog kundet la sig gjennomføre.

En hovedkuls forandrng vil sikkerlig medføre en svækkelse som vilde bli farlig

for organisationen.

Men nu vil man antagelig spørre hvilke fremtidsutsigter fagorganisationen har under den nuværende situation, hvilke hovedlinjer der skal befølges og hvordan den sociale kamp skal føres med utsigt til seir.

Jeg skal forsøke at svare herpaa ved i korte træk at ridse op hovedlinjerne for den faglige bevægelses fremgangslinjer.

Det er en absolut betingelse for at faa det rette syn paa fagorganisationen at man ser arbeiderbevægelsen som en stor enhet, hvorav den faglige bevægelse kun er et enkelt led.

Det er sagt før, men det maa gjentas, at arbeiderklassen vil omskape samfundet ved de tre bevægelser: Den faglige, den politiske og den kooperative. De skal virke gjensidig. Utfylde hinanden, støtte hinanden og tilsammen være det verktøi, som i den solidarisk sammensluttede arbeiderklassens haand skal fuldføre det store verk.

Som den der skal faa et overblik over den vei han har tilbakelagt og den marschlinje han har foran sig maa gaa op paa en utsigthøide, saa maa vi ogsaa se den faglige bevægelse fra et saa høit utsigtspunkt, at vi samtidig kan iagtta den politiske og kooperative.

Fra dette standpunkt ser vi, at det som er allermest nødvendig, det er at faa arbeidermasserne i drift. Faa dem frem i marschtakt. Det andet likesaa nødvendige er at holde veien aapen saa ikke fienden skal spærre den. Det tredje er at holde den rette linje frem uten at komme ind paa krogveie. Og det fjerde er at forsyne hæren med proviant saa den ikke utmattes paa veien.

Alt dette skal utrettes gjennom den faglige, politiske og kooperative bevægelse. Derfor maa de ikke adskilles, de maa virke sammen, ti ellers er det ikke mulig at føre vor sak til seir.

River man en av disse bevægelser ut av sin sammenheng og forsøker alene ved dens hjelp at omskape samfundet, da sprænger man dens naturlige ramme. Den strækker ikke til overfor et saadant eksperiment og blir derfor skakkjørt.

1160 Det samme indtræffer paa en anden maate hvis man vil at en av disse bevægelser ikke skal brukes i det sociale omskappingsarbeide. Da indsnævrer man dens virkemaate, den blir forkrøblet og taper endel av sin værdi for arbeiderklassen.

1165 Det er disse to feil som den franske fagbevægelse paa den ene side og den engelske fagbevægelse paa den anden side har gjort.

Derfor er det ikke sagt, at vi ikke skulde ha noget at lære av disse to bevægelser.

1170 Vi beundrer den franske syndikalismes brændende proletariske instinkt, dens heftighet i kampen mot det uretfærdige klassesamfund. Og vi har lært av den at parlamentarismen ikke maa overvurderes og at fagorganisationen ogsaa direkte overfor samfundet kan være en magt av politisk omskapende betydning.

1175 Og av den engelske har vi lært, at bevægelsen maa hvile paa økonomisk sterke organisationer, uten hvilke fagorganisationen blir en hob vrede ord og gebærder uten den fornødne handling bak.

Vi vil benytte disse lærdomme i vort fagforeningsarbeide.

1180 Hvilken betydning har saa den politiske og kooperative bevægelse for de faglige fremgangslinjer?

1185 Gjennem den politiske arbeiderbevægelse erobrer arbeiderklassen position i stat og kommune. Derved kan vi, selv om vi endnu ikke er i flertal, vanskeliggjøre vedtagelse av love mot fagorganisationen, og efterhvert som vort repræsentantantal vokser, kan vi anvende statens og kommunernes indflydelse paa vor side i kampen mot utbytterne.

1190 Særlig i vor tid, da arbejdsgiverklassen gjennem sin organisation søker ved gigantiske lockouter at lamme fagbevægelsen, er det av den største betydning, at kommunen og staten stiller sig paa arbeidernes side. Ti arbejdsgiverne blir under saadanne omstændigheter det antisociale og samfundsfiendtlige element, som kommer til at drive selve socialismen frem til virkelighet tidligere end ellers. Det har vi eksempel paa ved den engelske kulgrubestreik.

1195

Den politiske bevægelse skal holde veien aapen for fagbevægelsens fremmarsch, samtidig som socialismen realiseres i samfundet. Vi staar netop nu ved

1200 begyndelsen av denne utviklingsface. Den politiske arbeiderbevægelse har først nu faat nogen indflydelse av betydning i stat og kommune. Men for hvert aar som gaar blir arbeiderbevægelsens stilling fordelagtigere, hvis dens mægtige treenighet kan bevares. Og det er utvilsomt at det parlamentariske socialdemokrati snart er blit saa sterkt, at det kan yde sin kampfælle fagorganisationen de største tjenester.

1205 Det er gjennem klassekampen, at det gamle samfund skal revolutioneres. Men da arbeiderklassen er saa talrik, utgjør den saa at si samfundet. Vor klassekamp blir samfundspolitikken mot de andre særklassers klassepolitik. Det er dette faktum som gjør, at efterhvert som vore idéer og repræsentanter tranger ind i 1210 samfundsinstitutionerne, vil disse maatte anvendes mot de klasser, som i virkeligheten optræder mot samfundsinteresserne.

Hver stor streik, hver gigantisk lockout vil tvinge den sociale utvikling et stykke fremover, naar den først er kommet ind paa dette plan.

1215 Og det er netop i dette leie vi skal lægge fagorganisationens virksomhet, for at vi kan drives frem av selve motstandens tryk til det maal vi har sat os.

Kooperationen gjør den faglige bevægelse tjenester paa anden vis men dog 1220 saaledes at det virker i samme retning.

Eftersom arbeiderne selv paa den ene side og samfundet paa den anden side overtar handel og produktion, blir hver omfattende konflikt en lammelse av den private bedrift.

1225 Ti under konflikten vil for eksempel den kooperative bedrift erobre nyt marked, eller den vil støtte arbeiderne i deres kamp ved at forsyne dem med levnetsmidler.

1230 Den vil især virke dræbende for lockouterne og det vil paaskynde den sociale utvikling i den rigtige retning.

Endnu staar vi ikke med en Kooperation, som på dette omraade kan utrette saa store ting. Men utviklingen gaar den rette vei i alle nordiske lande. Agitationen 1235 er levende. Den kooperative bevægelses betydning for klassekampen blir mere og mere klar og dermed er ogsaa bevægelsens utbredelse og effektivitet kun et

tidsspørsmål.

1240 Vor opgave er at rykke mot utbytterne fra disse tre hold, hvorved vi stiller os med utviklingens sterke vind i ryggen og tvinger motstanden tilbake til det døende systems passive motstand.

1245 Naar vi er klar over disse to mægtige allierede bevægelser, som skal supplere fagorganisationens kamp, saa er der ingen grund til at se stort paa situationen, selv om vi nu ved arbeidsgiverorganisationens raske vekst er stillet vanskeligere i det end for nogen aar siden.

1250 Ingen maa tro, at vi ved at decentralisere os eller ved en mere fiffig taktik slipper utenom eller kan overrumple arbeidsgiverorganisationen. Den blir staaende der mægtig og farlig, indtil vi i kraft av den sociale utvikling, som vi skaper ved vor tredobbelte fremrykning, vinder overtaket.

1255 Vi maa derfor opta kampen med arbeidsgiverorganisationen paa den bredeste basis, idet vi forener de forskjellige fløie av arbeiderbevegelsens hær til et mægtigt samvirkende hele, der ikke levner rum til flugt utenom, men ustanselig tvinger utviklingen den rette vei.

1260 Et slikt arbeide kan synes herkulesagtig. Men vi maa se sandheden i øinene og forstaa, at der gives ikke nogen anden vei, skal vi opnaa arbeiderklassens endelige befrielse.

1265 Som man vil forstaa herav mener jeg at fagorganisationen har betydning ikke bare for den daglige kamp for at vinde bedre arbeidsvilkaar og høine arbeiderklassens materielle liv. Den forbereder det nye samfund. Direkte ved at den skyver produktionen over i mere regulerte og tilsist i samfundsmæssige former, og indirekte ved at arbeiderklassen gjennom fagorganisationen opplæres til gode arbeidere, bygningsmænd og administratorer i det nye samfund. Vi indpoder solidaritetens og fællesprincippernes aand i arbeiderklassen. Og det er 1270 dette som er en hovedbetingelse for at det socialistiske samfund skal kunde gjennomføres.

Og saa gaar vi tilbake til det faglige program.

1275 Organisationsformerne skal fra det nederste trin og opad bygges paa

erkjendelsen av saavel den historiske utvikling, det industrielle og økonomiske system som arbeiderklassens enhet og vor store samlende opgave.

1280 Vi begynner derfor naturlig med foreninger blandt industrielt beslægtede arbeidere, hvis faglige fællesinteresse binder dem sammen og letter organisationen. Vi fortsætter med landsomfattende forbund av disse beslægtede foreninger og vi fortsætter med en fællesorganisation for samtlige forbund i vedkommende land - atter forenet i et stort verdensforbund - det faglige
1285 internationale.

Herved opnaar vi, at vi samler arbeiderne efter de naturlige industrielle og faglige linjer. Vi benytter os av den historiske tradition, som forbinder arbeiderne efter fag og industri.

1290 Det gjælder nemlig at faa arbeiderklassen med i organisationerne. Uten det hænger alt vort arbeide i luften. Selv om vi inden et fag kunde gennemføre reelle forbedringer uten at der var synderlig organisation, saa har det ikke paa langt nær den reelle betydning for arbeiderne som bare det faktum, at de er
1295 kommet med i marschtakt, er kommet ind under organisationskulturen.

Forbundene blir de økonomiske enheter og maa som saadanne i første række ha ansvaret og ledelsen av alt organisationsarbeide.

1300 De styrkes ved internationale forbindelser, og de indgaar den nationale forbindelse - landsorganisationen, som ikke bare skal være en reassuranse, men en virkelig fællesorganisation, hvorigjennem fagorganisationens samlede kraft skal kunde ledes til angrep og forsvar.

1305 Derfor maa den styrkes ved tilslutning av alle landets fagorganisationer og det nødvendige økonomiske bidrag fra disse. Den maa desuten ha fast betryggende international forbindelse med alle de øvrige landsorganisationer, saa den staar sterk nok til at besvare arbeidsgivernes angrep paa den maate som situationen kræver.

1310 En slik organisationsform kan gennemstrømmes av solidaritetsfølelsen fra roten til toppen. Den er elastisk nok under enhver situation og samtidig sammentømret slik at enheten er betrygget.

Den kan indrettes til aggressiv eller forsiktig taktik eftersom situationen kræver det. Den gir anledning til medlemmers direkte indflydelse i den utstrækning, som det under hensyntagen til organisationens størrelse er praktisk mulig. Og den byr ogsaa garanti for at enhver bevægelse sker i overensstemmelse med den samlede arbejderklassens interesser og efter de programmer og de hovedlinjer som er fastsat av de besluttende forsamlinger.

Kampmidlerne blir streiken og blokaden. Eftersom organisationen og solidariteten utvikles sympatistreik og boykot, som allerede nu er anerkjendt og vil bli effektiv naar forholdene tillater det. Obstruktion og sabotage stilles i sit rette lys som nødvergemidler, der har sin begrænsning og som ikke maa misbrukes.

Taktikken indrettes efter styrkeforholdet, konjunkturerne m. m.

Vi vil ikke gjøre klassekampen primitiv ved at nære skræk for forhandling og tariffør. Den skal netop føres saa intelligent og dygtig som mulig, saa vi utnytter alle de fordele vi kan erhverve uten de ofre, som en mere aapen kamp medfører, men slik at vi samtidig ikke viker tilbake for de største ofre naar det er nødvendig.

Vi benytter videre forsikringsvæsenet inden fagorganisationen til støtte for vor lønskamp - ved gjennom dette at gjøre medlemmerne mere økonomisk uavhengige og derved mere rakryggede, selvbeviste og kampdygtige. Vi arbeider herunder av alle kræfter for den sarnfundsmæssige forsorg paa dette omraade.

Agitations- og oplysningsarbeidet maa dernæst gjennomtrænge vore organisationer i langt høiere grad end før.

Vi har desværre i de senere aar en agitation, som bestaar i at reducere og ynkeliggjøre den nuværende fagbevægelse for derved at hente motiver til anbefaling av nye midler og veie. Denne agitation har ofte hensynsløst tat fat i de forskjellige tarifbevægelseres resultater uten at det har været mulig for fagorganisationens ledelse helt ut offentlig at gjendrive den. Ti vi kan ikke altid offentlig fremstille de ting som gjør at et resultat ikke svarer til forventningerne. Vi staar nemlig daglig i kamp med arbeidsgiverne og ønsker ikke at lægge frem alle vore svake punkter til enhver tid.

1355 Under den store lockout i Norge 1911 ropte man saaledes fra enkelte hold paa
mottræk. Transportarbeiderne, sjømændene og jernbanefunktionærerne skulde
kastes ut. Det var imidlertid umulig paa grund av organisationsforholdene
inden disse fag. Men den ting ønsket man naturligvis ikke at fortælle under
1360 konfliktsituationen, og agitationen med sterke utfald mot ledelsen fik da
fortsætte.

Men al denne agitation avsætter spor av mistrøstighet, mistanke og tvil. Den
stjæler arbejdsglæden fra de aktive arbeidere inden fagorganisationen, og den
kan let komme til at stagnere bevægelsen.

1365 Den fører ogsaa til andre farlige konsekvenser, nemlig at disciplinen inden
fagorganisationen slappes, saa der opstaar konflikter uten organisationsmæssig
godkjendelse, paa en maate som gjør arbeidet utrygt og nedbryter respekten for
organisationen.

1370 Imot al denne nedbrytende agitation - hvortil jeg ikke regner en saklig drøftelse
inden organisationen av nye veie og midler - maa vi sætte et planmæssig og
dygtigt oplysningsarbeide. Og særlig maa vi lægge an paa at faa ledelsen og
medlemmerne i nøie kontakt med hinanden, saa motiverne til enhver handling
1375 fra ledelsens side blir forstaat og vurdert paa rette maate.

Ethvert nogenlunde utviklet forbund maa ha en tilidsmand, som kan besøke alle
avdelinger mindst en gang om aaret og overfor medlemmerne fremlægge og
forklare ledelsens dispositioner og fra medlemmernes side høre deres
1380 opfatninger og meninger, som han saa kan fremføre overfor styret. Mange
misforstaaelser vilde paa den maate været opklart.

Likeledes er et godt redigeret fagblad, som ikke utkommer altfor sjelden, av stor
betydning.

1385 Hyppige repræsentantmøter, hvor de faglige spørsmål undergis saklig og
indgaaende drøftelse, er nødvendig - specielt i denne tid.

Kurser for fagforeningsfolk med foredrag om den moderne arbeiderbevægelses
1390 organisationsformer og taktik og dens historiske utvikling vil ogsaa være av stor
betydning.

1395 Vi maa ikke være blind for, at der er en sterk gjæring blandt en stor del av vore medlemmer. Det er for arbeiderbevægelsens fortsatte fremgang en livsbetingelse, at de gjærende kræfter samles til positivt arbeide i den rigtige retning. Det opnaaes ikke bare ved styre- eller kongresbeslutninger. Det opnaaes kun ved et oplysningsarbeide, som med overbevisningens sterke magt fastslår de fremgangslinjer, som fagbevægelsen maa og skal følge, saa der kommer en fast og 1400 sterk strømning ind i bevægelsen, som river de tvilende og mistrøstige med sig indtil de kommer ut av de mange forvirrede forslags kratskog og ser den aapne vei foran sig og tar fat paa marschen fremad.

Endnu er vi ikke kommet længer end at agitations- og oplysningsarbeidet er det 1405 første og største for arbeiderklassen. Alt positivt arbeide, al heldig fremgang er avhængig av med hvilken intensitet og i hvilket omfang vi driver førstnævnte virksomhet.

Her har ogsaa stedlige samorganisationer sin store opgave og berettigelse.

1410

Som resumé av denne oversigt - der er blit lang, men som jeg har troet nødvendig for den videre diskussion - kunde jeg uttale:

Et planmæssig og omfattende agitations- og oplysningsarbeide - saavel indad 1415 inden organisationen som utad overfor de uorganiserte - er nødvendig og paakrævet.

De nuværende organisationsformer - afdeling, landsforbund, landsorganisation, international sammenslutning - bør bibeholdes og utvikles saaledes, at 1420 landsorganisationen styrkes ved tilslutning av alle organisationer i landet, ved tilstrækkelig kontingent og ved faste internationale gjensidighetsbestemmelser.

Forbundsformen utvikles henimot industriforbund.

1425 Stedlige samorganisationer oprettes som organ for agitations- og oplysningsarbeidet m. v.

Streik og blokade anvendes i den utstrækning som organisationens styrke tilsier, og naar et tilfredsstillende resultat ved forhandling ikke kan opnaaes.

1430 Organisationen maa styrkes og solidariteten utvikles, saa sympatistreik og boykot kan anvendes i nødvendig utstrækning forat tilbakeslaa arbeidsgivernes

angrep og støtte vor egen fremrykning.

1435 Obstruktion og sabotage stilles i sit rette lys som nødvergemidler, der har sin store begrænsning og let kan misbrukes. Der maa tas bestemt afstand fra al voldshandling.

1440 Taktikken maa anlægges efter det grundsyn, at den faglige kamp skal føres med bred front - og at den er et led i den store arbeiderbevægelse.

Tarifprincippet anerkjendes, og arbeidet skal føres for at faa tariffene saa gavnlige for arbeiderklassen som mulig. Særlig hensyn tas til arbeidstidens forkortelse og enkle og greie bestemmelser for arbeidsforholdet.

1445

Av fagorganisationens forsikringsvæsen anbefales oprettelse av arbeidsledighetskasser. Arbeidet maa som hidtil gaa ut paa at faa den samfundsmæssige forsorg til at overta det understøttelsesvæsen, som fagorganisationen har begyndt.

1450

Fagorganisationen danner et led i den fælles arbeiderbevægelse, hvis faglige, politiske og kooperative hovedled maa samarbeide til gjensidig utfylldning og støtte for hinanden. Kun paa den maate kan arbeidsgiverne og den hele kapitalmagts sammensværgelse mot arbeiderklassen overvindes.

1455

Al splittelse inden arbeiderklassen maa paa det sterkeste fordømmes. Og en sterk misbilligelse uttales overfor den agitation, som søker at redusere fagorganisationens mægtige arbeide til arbeiderklassens gagn istedetfor paa saklig maate at indbringe de nye retninger til diskussion.

1460

Som de vældige vandmasser føres i kanaler og turbinrør, saa deres kraft kan bli virksom og nyttig, saa skal fagorganisationen samle arbeidermasserne og føre deres solidariske tryk gjennom sine turbinrør ned der, hvor den økonomiske hjulakse dreier.

1465

Fra hele nedslagsdistriktet samler vi dem. Regulerer hver liten elv, saa den driver sin kvern. Samler elvene til store strømme med større anlæg, indtil de alle samles i den store flod, som tar fat i selve samfundshjulets akse.

1470

Vandmasserne tordner ikke lenger utover fjeldene og anretter ødeleggelser i

flomtiden og svinder væk i tørken.

1475 Gjennem organisationen er dæmninger og reguleringer gennemført, saa det
vældige tryk altid er tilstede.

Det er langt vældigere end den tordnende fos, netop fordi det gjør sin gjerning
saa stilt og dog med slik uimotstaaelig kraft.

1480 Socialismens sol skinner over fjeldene, løsner de bundne kræfter i folket, smelter
is og sne saa der blir vand i alle elve.

1485 Den faglige, politiske og kooperative bevægelse fører denne vældige kraft ind i
samfundsmekanismen, saa alle de smaa og store hjul en vakker dag snurrer i den
takt vi vil ha dem.

Før bare kanalerne sammen, saa det hele nedslagsdistrikt ind i vore bassenger, og
kraften skal være stor nok til at drive hele verdensmaskineriet.

1490

Kilde

Protokoll och berättelser vid åttonde skandinaviska arbetarkongressen. Stockholm 1913, s. 44-71.

1495

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/for-de-vaeldige-vandmasser-ind-i-turbinror>

1500

1505